

Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg

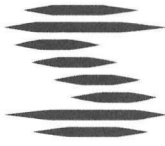
Sammanfattning

Svenska kraftnät anser att de lagförändringar som presenteras i promemorian är positiva.

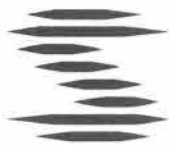
Synpunkter

Nedan redovisar Svenska kraftnät skälen varför det är positivt och andra omständigheter som behöver beaktas.

1. Det är bra utifrån elsystemets perspektiv att det öppnas för ny planerbar elproduktion på fler platser än vad befintlig lagstiftning tillåter idag. Det ger bättre förutsättningar för större mängd planerbar produktion i systemet, en förbättrad effekttillräcklighet i hela landet och minskar kraven på utbyggnad av transmissionsnätet. Ökad mängd planerbar produktion underlättar även för att kunna ansluta mer förnybar produktion.
2. Den kärnkraftsproduktion som hittills har byggts i Sverige etablerades med hjälp av ett centralplaneringsperspektiv där förbrukning, elproduktion och transmissionssystem samtidigt beaktades. Den möjlighet för samplanering finns inte naturligt på samma sätt idag då transmission och produktion är skilda åt i olika organisationer men också med andra marknadsförutsättningar än vad som gällde tidigare. I promemorian framhålls dock att regeringen har ett långtgående utrymme att avgöra tillåtligheten av en ny kärnkraftsreaktor med hänsyn till om verksamheten är önskvärd från närings-, energi-, arbetsmarknads-, klimat- och regionpolitiska utgångspunkter. Svenska kraftnät vill därvid framhålla att det är av stor vikt att det vid ny kärnkraftsproduktion tas hänsyn till utbyggandet av tillhörande transmissionsnät och lokaliseras med hänsyn till förbrukningsbehov.
3. Om kärnkraften görs storskalig är det vidare önskvärt ur ett elsystemperspektiv att inte alla tillkommande kärnkraftverk är identiska så att eventuella systemfel i en sådan konstruktion gör att stora mängder av produktion blir otillgänglig, t.ex. p.g.a. nukleära säkerhetsaspekter, vilket kan vara mycket utmanande för elsystemet.

4. Modulära reaktorer som placeras med anslutning till annat elnät än transmissionsnätet behöver anpassas avseende elnätet de ansluts till. Det är viktigt att de distributionsnätsföretag som ansluter dessa har förutsättningar för den elektriska produktionsmiljö som dessa reaktorer kräver, samt fullt ut kan och har förmågan att agera som nätföretag och systemoperatörer.
5. Oavsett storlek på och placering av ny kärnkraft är det ur elsystemets synpunkt viktigt och önskvärt att den utformas med rätt egenskaper och kan tillgodose så många behov som möjligt som krävs för ett tillförlitligt elsystem. Utöver att fungera som baskraft även kunna tillföra tillräcklig reglerförmåga, bidra till nätstyrka och tröghet i systemet men också, beroende på placering, kunna utgöra en elproduktionsförmåga ur ett civilt beredskapsperspektiv, ö-drift och uppbyggnadsförmåga av elnät. De sistnämnda förmågorna i synnerhet i de delar av landet där det i övrigt finns ont om annan planerbar, lättreglerad och uthållig elproduktion.
6. I promemorian nämns platsvalregeln. En del av utvecklingen mot modulära reaktorer kan skapa flyttbara lösningar, exempelvis på pråmar eller fartyg. Mobilitet för mindre reaktorer skulle kunna utgöra en nytta t.ex. ur ett civilt beredskapsperspektiv med krav på stor uthållighet. Lagstiftaren bör värdera om det finns en samhällsnytta i att justera lagarna så att sådana lösningar kan möjliggöras.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lotta Medelius-Bredhe efter föredragning av Hampus Månsson. I ärendets handläggning har även deltagit Li Axrup, Enhetschef System- och verksjuridik
Martina Högberg, Enhetschef Strategi och omvärld
Göran Lindahl, Kraftsystemanalytiker nätutveckling
Ingrid Lindberg, Verksjurist
Ulf Moberg, Teknisk direktör

Sundbyberg, dag som ovan

Lotta Medelius-Bredhe

Hampus Månsson